

Forska med KTH

Samverka med forskare

Tillsammans med KTH kan ditt företag eller din organisation på ett lättillgängligt sätt utveckla sin kunskapsbas och samtidigt ta del av våra forskares arbete och våra forsknings- och innovationsmiljöer. Detta görs typiskt sett genom samverkansforskning, men kan också organiseras genom centrumbildningar eller uppdragsforskning.

KTH välkomnar samarbeten inom forskning då det främjar såväl det egna vetenskapliga arbetet som undervisningen vid universitetet, liksom spridandet av kunskap till nytta för samhället.

För att universitetet ska kunna ingå samarbeten krävs att dessa har vetenskapligt värde, ligger i linje med universitetets övergripande uppdrag, att forskningsprojektet möjliggör akademiska publikationer, att samarbetet präglas av kvalitet, transparens och tydlighet och att det följer gällande lagar, riktlinjer och etiska principer vid universitetet. Universitetet mår om att samarbeten inte rubbar marknadskonkurrens, allmänhetens förtroende för universitetet eller inskränker universitetets möjligheter att bedriva forskning och utbildning. Alla samarbeten förutsätter skriftliga avtal.

Inom forskningen finns det två typer av samarbetsformer: samverkansforskning och uppdragsforskning. Tidigare nämnda centrumbildningar är typiskt sett en större organisation som bedriver flera samverkansprojekt. Eftersom de legala förutsättningarna för samverkansforskning och uppdragsforskning skiljer sig är det nödvändigt att i diskussioner om eventuella samarbeten vara tydlig med vilken samarbetsform som eftersträvas.

Samverkansforskning

Att delta i projekt med forskningssamverkan är ett effektivt sätt att ta del av kunskapsfronten inom ett relevant ämnesområde, både för att utveckla sin egen kunskapsbas och för att generera nya resultat. I projekt kan såväl industriföretag, kommuner och landsting som andra universitet och högskolor delta. Projekten utgör en avgränsad forskningsmiljö och drivs utifrån en förutbestämd projektplan med tydliga mål och leveranser. Ditt företag kan antingen delta aktivt i forsknings- och utvecklingsarbetet eller bidra med problemställningar och kravspecifikationer.

[Research Support Office](#) är KTH:s kontaktpunkt för forskningssamverkan med universitet och högskolor, forskningsinstitut, näringsliv och offentliga aktörer.

Uppdragsforskning

Företag och organisationer med behov av mer fokuserad forskning kan genomföra specifika studier eller utveckla sin kunskapsbas i form av uppdragsforskning. Forskningen finansieras helt av uppdragsgivaren och syftar till att vetenskapligt granska, analysera och utveckla en specifik problemställning.

Tillgång till analys- och certifieringstjänster

Analys- och certifieringstjänster kan erbjudas med stöd av förordning (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur för produktutvärdering, provtestning och analys via av rektor beslutade forskningsinfrastrukturer. Tjänsterna tillhandahålls enligt tydliga kriterier för tillgång, prissättning och prioritering. Detta görs som fristående uppdragsverksamhet i form av analys- och certifieringstjänster, dvs. inte samverkans- eller uppdragsforskning. Exempel på användargrupper är akademi, myndigheter och företag. Kontaktpersoner inom varje infrastruktur hjälper till med förfrågningar och beställningar. Vänligen notera att dessa typer av tjänster, oavsett vad dessa benämns eller rubriceras som, kan erbjudas endast i enlighet med förordningens villkor och rektors beslut.

Samverkansforskning jämfört med uppdragsforskning

	Samverkansforskning	Uppdragsforskning
Projekttyp	Forskningsfråga av gemensamt intresse för parterna.	Uppdragsgivaren "äger" forskningsfrågan.
Finansiering	Samtliga involverade parter bidrar. Betalningar kan ske till lärosätet men då som ekonomiskt bidrag.	Uppdragsgivaren står för hela projektkostnaden enligt principen om full kostnadstäckning.
Publicering	Universitetet förbehåller sig rätten att publicera resultat som universitetspersonal varit delaktiga i att ta fram.	Universitetet förbehåller sig rätten att publicera resultaten.
Rättigheter	Ägandet av resultat genererade av universitetet tillfaller forskaren (se avsnitt Läraryrket). Forskarens vidareöverlåtelse eller licens till annan part förutsätter att forskaren erbjuds skälig ersättning med villkor som inte strider mot EU:s statsstödsregler.	

Samverkansforskning

Samverkansforskning

Samverkansforskning innebär att universitetet bedriver forskning med en eller flera andra parter, exempelvis företag, andra universitet och/eller institut. Resultat genererade vid KTH tillfaller, liksom i uppdragsforskning, KTH:s forskare enligt Lärarundantaget. I fall där resultat framtagits gemensamt med annan part blir forskaren tillsammans med den andra parten gemensam ägare.

Inom samverkan bidrar parterna med resurser i form av till exempel ekonomiska medel, material och befintlig kunskap. Då samverkansforskning inte innebär full kostnadstäckning för universitetet får samverkan inte medföra att samverkansparter erhåller rätt till bakgrundsinformation med mindre än att separat och skäligen ersättning

betalas, typiskt sett till ägaren av bakgrundsinformation. Eftersom universitetet omfattas av EU:s statsstödsregler kan ett felaktigt erhållande av rättigheter anses som otillåtet statsstöd, vilket till exempel kan medföra återbetalningsskyldighet för samverkansparten avseende det stöd som mottagits.

Samverkansavtal för reglerat nyttjande av forskningsresultat

Samverkansforskning ska medföra forskningsnytta och därför förbehåller sig universitetet alltid möjligheten att kunna publicera resultaten liksom att dessa kan nyttjas i fortsatt forskning och undervisning. Detta gäller oaktat om resultat framtagna vid universitetet övertas (köps) från forskarna av en samverkanspart eller om det finns möjlighet att på annat sätt nyttja resultaten. Universitetet är

dock månt om att spridande av resultat sker med beaktande av eventuell sekretess och samarbetsparter intresse av att resultat skyddas innan det offentliggörs. Därför accepterar universitetet regelmässigt att spridande inte sker utan att samarbetsparterna först informeras och, vid behov, beretts möjlighet att senarelägga spridningen en rimlig tid, vanligtvis upp till 90 dagar från det att samverkansparten informeras. Detta ger samverkansparten tid att söka immaterialrättsligt skydd, såsom patent. Processen för att senarelägga en presentation ska vara reglerad i samverkansavtalet.

För ytterligare information om universitetets möjligheter att hemlighålla information, se avsnittet [Sekretess](#).

Uppdragsforskning

Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet genomför forskning på uppdrag från annan. Universitetet är skyldigt att ta ut en avgift för uppdraget som helt täcker universitetets kostnader för projektet – full kostnadstäckning. Resultat genererade vid KTH tillfaller, liksom i samverkansforskning, KTH:s forskare enligt Lärarundantaget.

Spridning av forskningsresultat

Uppdragsforskning ska medföra forskningsnytta för universitetet, något som i regel innebär att resultaten ska kunna publiceras och presenteras i akademiska sammanhang och komma fortsatt forskning och undervisning till nytta. Universitetet är månt om att detta sker under kontrollerade former och med beaktande av eventuell

sekretess liksom att uppdragsgivaren bereds möjlighet att skydda resultat innan offentliggörande. Därför erbjuder universitetet regelmässigt att resultaten inte sprids utan att uppdragsgivaren först informerats och har beretts möjlighet att senarelägga spridningen en rimlig tid, upp till 90 dagar från det att uppdragsgivaren informerats. Detta ger uppdragsgivaren tid att söka immaterialrättsligt skydd, exempelvis patent. Processen för att senarelägga en presentation ska vara reglerad i uppdragsforskningsavtalet.

För ytterligare information om universitetets möjligheter att hemlighålla information, se avsnittet [Sekretess](#).

Garantier i forskning

Universitetet utför sina forskningsuppdrag med den omsorg och noggrannhet som följer av att vara en topprankad forskningsorganisation. Eftersom forskning till sin natur är en experimentell verksamhet har universitetet dock inte möjlighet att lämna garantier för att vissa forskningsresultat uppnås, dess kommersiella användbarhet eller att utvecklingsresultat inte är i konflikt med någon befintlig immaterialrätt.

Kompetenscentrum

Vid KTH:s centrum bedrivs forskning inom framför allt nya ämnesområden. Forskningen bedrivs ofta i samverkan med industri- och näringslivsparter samt organisationer, myndigheter eller andra parter, t.ex., regionen eller staden.

Ett centrum är oftast knutet till en viss skola/avdelning där en utsedd föreståndare leder centrumet operativt och rapporterar till en styrgrupp där parterna är representerade. I de flesta centrum finns ett nära samarbete med industrin och i flera fall är också centrumen samarbetsorgan mellan KTH och andra universitet inom ett forskningsområde.

[KTH:s centrumbildningar](#)

Läraryndantaget

Läraryndantaget

Vid svenska universitetet tillämpas det så kallade läraryndantaget som finns i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar. Läraryndantaget går ut på att lärare som är anställda vid svenska lärosäten är undantagna från den rätt arbetsgivare annars har att bli ägare till uppfinningar som arbetstagare tar fram i tjänsten. Genom sedvana har läraryndantaget kommit att omfatta mer än bara uppfinningar och KTH tillämpar läraryndantaget brett. I praktiken innebär detta att en forskare anställd vid KTH äger rätten till sina forskningsresultat, dvs. såväl bakgrundsinformation som resultat.

Separat samarbetsavtal mellan samarbetspart och forskare

Under projektiden kan alla involverade parter behöva ha tillgång till resultat och bakgrundsinformation. För att KTH ska kunna överenskomma om detta ingår därför KTH separat nyttjanderättsavtal med de forskare som deltar från KTH:s sida (forskaravtal). Detta ger KTH mandat att i ingå avtalet med samarbetsparten(erna) för genomförande av projektet (forskningsavtal). Om samarbetspart önskar ytterligare äganderätt eller nyttjanderätt, utöver vad som behövs för att genomföra projektet, behöver samarbetsparten ingå ett separat avtal om detta med forskaren. *Vänligen notera att KTH varken kan eller får förhandla om sådant avtal.*

Sekretess

KTH är en myndighet och ska därför följa Offentlighetsprincipen. Huvudregeln är att all information är allmän. Universitetet tillämpar sekretess i den utsträckning som följer av svensk lagstiftning, främst offentlighets- och sekretesslagen (OSL), vilket kraftigt begränsar behovet av – och möjligheten till – sekretessavtal. Offentlighets- och sekretesslagen innehåller regleringar om just samverkansforskning och uppdragsforskning. Värt att notera är att lagstiftaren ansett att samarbetspartens ("den enskildes") förväntan av att viss information hemlighålls vid universitetet ("myndigheten") är relevant vid universitetets bedömning av om uppgifterna omfattas av sekretess. Universitetets beslut om

sekretess kan överklagas till svensk förvaltningsdomstol som ytterst avgör om viss information omfattas av sekretess.

Sekretess vid samverkansforskning anges på följande sätt i offentlighets- och sekretesslagen (OSL 24:5): Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs. /.../ För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Sekretess vid uppdragsforskning anges på följande sätt i offentlighets- och sekretesslagen (OSL 31:12): Sekretess gäller för uppgift som avser provning, bestämning av egenskaper eller myckenhet, värdering, vetenskaplig, teknisk, ekonomisk eller statistisk undersökning eller annat sådant uppdrag som myndigheten utför för en enskilds räkning, om det måste antas att uppdraget har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs. /.../ För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Hos universitet och högskolor gäller sekretessen dock i högst tio år. Hos Patent- och registreringsverket gäller sekretessen i högst femtio år.

Övriga avtal

Det finns ett antal kompletterande avtalstyper som ofta förekommer i nära anslutning till samverkansforskning och uppdragsforskning. Det kan t.ex. röra sig om avtal om materialöverföring (MTA), personuppgiftsbiträdesavtal (DPA), avtal om gemensamt personuppgiftsansvar (JCA), olika typer av sekretessavtal (NDA/CDA, se dock ovan om sekretess) och icke-bindande avsiktsförklaringar (LoI och MoU).

Det avgörande för vad ett avtal ska innehålla och hur avtalet ska hanteras är de faktiska omständigheterna och inte vad parterna valt att kalla avtalet. Varken samverkansforskning eller uppdragsforskning får bedrivas enbart reglerat av något här listat kompletterande avtal. Överenskommelsen bör i första hand ske genom samverkansforskningsavtal, eller eventuellt uppdragsforskningsavtal, som s.k. huvudavtal och med sådant innehåll som framgår under tidigare rubriker.

KTH Innovation

KTH Innovation är en avdelning som ger anställda och studenter vid KTH stöd vid kommersialisering. Här arbetar bl.a. affärsutvecklingscoacher och specialister inom immaterialrätt (IP) med mångårig erfarenhet av att ta teknikbaserade resultat och idéer till marknaden. KTH Innovations roll är att hjälpa forskare och studenter att definiera, utvärdera och utveckla forskningsresultat och affärsidéer så att så många som möjligt kan möta marknaden.

I vissa fall sker detta genom att ta produkter eller tjänster till marknaden genom att starta bolag för kommersialisering i egen regi, i andra fall genom att licensiera eller sälja immateriella rättigheter (IPR) till existerande företag och organisationer. Detta är en gratis tjänst och KTH Innovation tar inget ägande i de idéer som stötts.

Kontakta KTH Innovation på innovation@kth.se

KTH Ventures

Holdingsbolagets roll i samverkan Universitetet har ett holdingbolag, KTH Ventures. Det kan agera ägare eller förvaltare av forskningsresultat i de fall där det anses olämpligt eller opraktiskt att upphovspersonerna har denna roll. KTH Ventures är därvid mottagare av forskningsresultat till dess att dessa kunnat överföras till en samarbetspart eller på annat sätt upplåtas i samband med ett forskningsprojekt.

Detta sker främst i forskningscentra eller större forskningsprojekt med flera parter där denna lösning bedöms kunna förenkla hanteringen av forskningsresultat framtagna vid universitetet. För att denna lösning ska kunna tillämpas krävs att det finns finansiering av därmed uppkomna kostnader, till exempel genom projektbudgeten eller som en avgift från licens- eller överlåtelseavgifter.

Kontakt

Som samarbetspartner till KTH för du en dialog om samarbeten i första hand med din kontakt vid KTH. Allmänna frågor kan besvaras av [Research Support Office](#).

Mer information om samverkan med KTH: www.kth.se/samverkan

